

Torsdagen den 25 februari

Kl. 14.30

*Om inlämnandet av
självdeklarationer*

Förhandlingarna leddes av tredje vice talmannen.

1 § Svar på fråga 1987/88:364 om inlämnandet av självdeklarationer**Anf. 1 TREDJE VICE TALMANNEN:**

I Elisabeth Fleetwoods frånvaro medger jag att Ingrid Sundberg tar emot svaret.

Anf. 2 Finansminister KJELL-OLOF FELDT:

Herr talman! Elisabeth Fleetwood har frågat vilka åtgärder jag avser vidta för att bereda skattebetalarna möjlighet att avlämna sina självdeklarationer på postkontoren i därför avsedda deklarationsboxar.

I lagstiftningen om deklarationsförfarandet finns en uttrycklig bestämmelse om att man får anordna särskilda uppsamlingsställen eller mottagningssätt för självdeklarationer. Förutsättningen för att ett sådant mera praktiskt förfarande får tillämpas är att länsskattemyndigheten har godkänt det. I praktiken utnyttjas möjligheten att ha särskilda insamlingsställen i stor utsträckning, även om detta kan variera från kommun till kommun också inom samma län. Som insamlingsställen används på en del orter t.ex. kommunalkontor, bibliotek, försäkringskassor, banker eller postkontor – ibland också livsmedelsbutiker.

Mot den här bakgrunden kan jag inte se att det är påkallat att jag vidtar någon åtgärd i den riktning som Elisabeth Fleetwood efterlyser.

Anf. 3 INGRID SUNDBERG (m):

Herr talman! Då Elisabeth Fleetwood är förhindrad att motta finansministerns svar vill jag på hennes vägnar tacka för det. Jag har under dagen läst de lagar som gäller deklarationsförfarandet och kommit fram till att kommunerna i detta fall faktiskt har stor frihet att själva ordna denna uppsamling som de vill.

Bakgrunden till Elisabeth Fleetwoods fråga var å andra sidan att många gamla i Stockholms stad har haft det svårt att ta sig till försäkringskassan, som i det här fallet har varit uppsamlingsställe. De har erinrat sig den tid då det var självklart att det på alla postkontor fanns en brun låda, om jag minns rätt, där man kunde avlämna sina deklarationer. Nu är situationen annorlunda, och jag har av finansministerns svar förstått att det är kommunen som avgör hur den vill ordna denna uppsamling. Den skall naturligtvis också ha tillstånd av länsskattemyndigheten.

Jag vill säga ytterligare en sak. De som är svårt handikappade, och för vilka alla avstånd innebär svårigheter, har rätt till färdtjänst. En del människor anser dock att de handikappade inte skall behöva utnyttja sina färdtjänstbilar i det här fallet, vilket jag kan hålla med om. Jag finner emellertid inte att några andra åtgärder kan vidtas, och jag tackar än en gång finansministern för svaret.

Överläggningen var härmed avslutad.

2 § Svar på fråga 1987/88:362 om förfarandet vid beviljande av svenskt medborgarskap

Anf. 4 Statsrådet GEORG ANDERSSON:

Herr talman! Margareta Persson har frågat mig om jag är beredd att överväga åtgärder för att meddelandet om att man erhållit svenskt medborgarskap skall ske på ett värdigare sätt än för närvarande.

Före år 1924 gällde i Sverige som villkor för erhållande av svenskt medborgarskap att en tro- och huldhetsed skulle avges inför representant för myndighet. Detta villkor tog man bort i 1924 års medborgarskapslag.

Antalet ansökningar om svenskt medborgarskap har ökat under senare år. Under 1980 beviljades drygt 11 000 vuxna utländska medborgare svenskt medborgarskap. År 1986 hade antalet stigit till drygt 13 000.

Med hänsyn till det stora antal personer som förvärvar svenskt medborgarskap varje år är det således enligt min mening inte möjligt att från statens sida anordna någon särskild ceremoni vid överlämnandet av beviset om svenskt medborgarskap.

Anf. 5 MARGARETA PERSSON (s):

Herr talman! Jag ber att få tacka för svaret, även om det var rätt negativt. Men frågan gällde inte någon ceremoni utan på vilket sätt man över huvud taget meddelar personen att denne blivit svensk medborgare.

Bakgrunden till min fråga är den besvikelse jag mött hos många utländska medborgare den dag de fått sitt svenska medborgarskap. Var det inget mer? Ställs det inga krav på mig, och vilka rättigheter har jag? Tycker inte Sverige det är viktigt med en ny medborgare? Så har jag upplevt att många har känt det.

I höstas fick jag i min hand det papper som den som blivit svensk medborgare får. Jag tycker det var ganska torftigt. Kanske vi inte riktigt har satt oss in i den stora förändring det faktiskt kan innebära för en människa att ändra sitt medborgarskap. Det handlar om identitet och tillhörighet. Att överge sitt gamla medborgarskap för att bli svensk medborgare kan vara ganska svårt för många. Desto viktigare är det att vi tar emot våra nya medborgare på ett bra och värdigt sätt. Det handlar inte i första hand om någon ceremoni, men man skall kunna känna att man nu blivit svensk medborgare. Sverige väntar sig nog något av en, och man har samma rättigheter som andra medborgare. Jag tror att det är viktigt för framtiden att just kombinationen av rättigheter och skyldigheter redan från början blir en

naturlig del av medborgarskapet. Då är det väsentligt att man också från början får reda på och känner till det. Själva meddelandet, beviset, borde kunna göras bättre, och handlingen kan kanske undertecknas av en representant för regeringskansliet.

Jag menar att det är angeläget att se över dessa rutiner liksom det material som lämnas till den nya medborgaren. De positiva förväntningar man har inför det nya medborgarskapet skall inte vändas till en besvikelse. Därför är det viktigt att se över dessa, kanske bagatellartade, saker. Jag hoppas ändå att åtgärder vidtas.

Anf. 6 Statsrådet GEORG ANDERSSON:

Herr talman! Margareta Persson vidgar sin fråga något i sitt inlägg utöver vad som framgick av den fråga som hon ställt. Jag inser väl att det behövs information i samband med övergång till ett nytt medborgarskap. Det är naturligtvis angeläget att sådan information ges. Det skall ändå noteras att ett nytt medborgarskap ju erhålls genom egen ansökan. Det är närmast i det sammanhanget som vederbörande bör få all den information som erfordras innan man söker det nya medborgarskapet.

När det gäller de formulär som överlämnas kan det naturligtvis finnas skäl att undersöka om det är möjligt att uforma dem på ett mera värdigt sätt. Det är väl rimligt. Men för dagen kan jag inte lämna något löfte om att en förändring skall ske.

Överläggningen var härmed avslutad.

3 § Svar på fråga 1987/88:367 om permissioner och försöksutskrivningar av psykiskt störda lagöverträdare

Anf. 7 Socialminister GERTRUD SIGURDSEN:

Herr talman! Bengt Harding Olson har frågat justitieministern om hon är beredd att införa provisoriska regler för permission och försöksutskrivning beträffande psykiskt störda lagöverträdare. Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som skall svara på frågan.

En lagöverträdare kan som en brottspåföljd överlämnas till vård enligt lagen (1966:293) om beredande av sluten psykiatrisk vård i vissa fall. Reglerna i den lagen innebär att en fråga om permission, om utskrivning på försök liksom om definitiv utskrivning för en sådan patient avgörs av utskrivningsnämnden för det aktuella sjukhuset i stället för av överläkaren, som i andra fall. Nämnden består av en ordförande, som är eller har varit ordinarie domare, och ytterligare fyra ledamöter, varav en läkare bör vara psykiater.

Det förslag till ny lagstiftning om psykiatrisk tvångsvård och behandlingen av psykiskt störda lagöverträdare som regeringen planerar att lägga fram före sommaren är avsett att innebära bl. a. att lagöverträdare även i fortsättning skall kunna ges psykiatrisk tvångsvård som en brottspåföljd. Förslaget i denna del är emellertid tänkt att innehålla inslag som syftar till att förbättra förutsättningarna för att beakta samhällsskyddet vid prövningen av när

Prot. 1987/88:76
25 februari 1988

*Om permissioner och
försöksutskrivningar
av psykiskt störda lag-
överträdare*

personer som har gjort sig skyldiga t. ex. till grova våldsbrott skall få vistas utanför sjukhuset och när vården skall upphöra.

Tyvärr går det aldrig att helt säkert bedöma risken för att en psykiskt störd person som tidigare gjort sig skyldig till ett grovt våldsdåd på nytt gör sig skyldig till en sådan handling. Det nuvarande systemet har tillämpats i ca 20 år. Att nu införa provisoriska regler i avvaktan på den förestående reformen anser jag inte vara motiverat.

Anf. 8 BENGT HARDING OLSON (fp):

Herr talman! Jag får tacka socialministern för svaret. Jag är dock något förvånad över att det är socialministern som svarar. Tidigare har jag haft två frågor i samma ämne, och då har det varit justitieministern som svarat. Men man anser kanske inom regeringskansliet att det är socialministern som är huvudskyldig i det här ärendet, och jag delar den uppfattningen.

Regeringen är alltså numera beredd att stärka allmänhetens skydd mot brott av psykiskt störda lagöverträdare. Det är en tacknämlig sinnesförändring, om än något senkommen.

Regeringens och närmast socialministerns handläggning har varit osedvanligt långdragen. Den aktuella utredningen överlämnades 1984. Sten Wickbom utlovade 1986 att vi skulle få ett förslag 1987. Anna-Greta Leijon utlovade 1987 att vi skulle få ett förslag under våren 1988. Gertrud Sigurdsen utlovar nu ett förslag under juni 1988.

Resultatet blir – efter sedvanlig riksdagsbehandling under hösten 1988, såvitt jag förstår – att lagen knappast kan träda i kraft tidigare än den 1 juli 1989. Det hela leder alltså till en lång väntan på nya regler beträffande dessa psykiskt störda lagöverträdare. Detta är förenat med stora risker, och jag varnade för de riskerna redan förra gången när jag stod i den här talarstolen och talade om saken, i november 1987. Tyvärr har mina farhågor i något fall besannats.

Jag menar därför att det är rimligt med provisoriska regler i fråga om främst utskrivning från mentalsjukhus. Det är också enkelt att snabbt skärpa reglerna – inte generellt men individuellt – genom att kräva att utskrivningsfrågan prövas inför domstol med beaktande av samhällsskyddet.

Socialministerns svar är beklagligt. Det underskattar risken för återfall. Det överdriver problemen med de provisoriska reglerna. I Berglingfallet förelåg inga olösliga problem när det gällde att införa provisoriska regler. I de fall som jag nu talar om är det ännu viktigare med sådana regler ur allmänhetens synpunkt.

Anf. 9 Socialminister GERTRUD SIGURDSEN:

Herr talman! Om justitieministern har sagt "våren 1988" och jag säger "juni 1988", tycker jag inte att det föreligger någon skillnad.

Det är riktigt att betänkandet från socialberedningen kom 1984. Det var en utredning som blev svårt hanterad av remissinstanserna. Det har krävts mycket stort arbete av oss inom departementet för att omarbeta det förslag som utredningen avlämnade.

Jag underskattar inte problemen utan är helt medveten om dem. Men vilken ordning vi än har för den här prövningen går det aldrig att få några

fullständiga garantier för att det inte kan inträffa sådana oberäknliga händelser som jag förstår att Bengt Harding Olson syftar på.

När vi har en lagrådsremiss på gång som skall läggas fram under våren tycker jag inte att det finns anledning att försöka formulera några provisoriska regler. Jag har inte heller hört att Bengt Harding Olson har några förslag på hur sådana regler skulle utformas.

Prot. 1987/88:76
25 februari 1988

*Om permissioner och
försöksutskrivningar
av psykiskt störda lag-
överträdare*

Anf. 10 BENGT HARDING OLSON (fp):

Herr talman! Jag är medveten om att utredningen från 1984 innehöll en mängd olika frågor och att vissa av dem är utomordentligt besvärliga att hantera. Jag kräver inte att socialministern skall lösa alla problemen i den utredningen här och nu.

Vad jag tar upp är en delfråga, och det är en kärnfråga. Den är också lättlost.

Om jag inte är felunderrättad vet man redan – i varje fall inom justitiedepartementet, där Anna-Greta Leijon sitter ganska nära socialministern i det här ärendet – ungefär hur man vill ha det. Redan detta skulle kunna innebära att man kunde hitta en bra modell.

Jag vill tillägga att jag är medveten om att man inte helt säkert kan förutse alla fall. Jag är emellertid övertygad om att det går att minimera antalet fall. Det kanske inte handlar om en särskilt stor procentuell andel återfall, men varje fall är en personlig tragedi för alla inblandade.

Socialministern säger att det är omotiverat att införa provisoriska regler därför att reglerna på det här området har tillämpats i 20 år. Men just därför att reglerna har tillämpats i 20 år är det motiverat att ändra dem snarast.

Anf. 11 Socialminister GERTRUD SIGURDSEN:

Herr talman! Det är inte motiverat att införa provisoriska regler därför att de tidigare reglerna har fungerat i 20 år, utan därför att det föreligger en lagrådsremiss som kommer att överlämnas under våren, eller i juni 1988.

Eftersom det alltså finns förslag till nya regler, som kommer att föreläggas riksdagen, tycker jag inte det är motiverat med provisoriska regler.

Anf. 12 BENGT HARDING OLSON (fp):

Herr talman! Jag vet att det föreligger en lagrådsremiss och att förslaget senare kommer till riksdagen. Vad som är intressant i detta ärende är vid vilken tidpunkt de nya reglerna kommer att träda i kraft. Jag har här gjort en beräkning och påstått att detta inte kan ske förrän i bästa möjliga fall den 1 juli 1989. Jag har inte hört några synpunkter från socialministern på denna tidsberäkning. Och detta, socialministern, är en lång väntan på något som man egentligen inte skulle behöva vänta på.

Jag vill än en gång, på samma sätt som jag gjorde i november 1987, varna för vad som kan hända under tiden. Det kan vara onödigt att någonting sker.

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Svar på fråga 1987/88:363 om en travbana i Jönköpingsregionen

Anf. 13 Statsrådet BENGT K Å JOHANSSON:

Herr talman! Åke Gustavsson har frågat mig om jag avser att aktualisera frågan om en travbana inom Jönköpingsregionen.

Frågan om att anlägga en ny travbana är en sak som travsporten och Aktiebolaget Trav och Galopp har att ta ställning till. Det finns därför inte anledning för mig att aktualisera frågan.

Anf. 14 ÅKE GUSTAVSSON (s):

Herr talman! Jag vill tacka för att statsrådet har svarat på min fråga.

Inte minst i idrottssammanhang är det ju viktigt med rent spel. De travintresserade i Jönköping med omnejd har knappast behandlats just, när ATG sagt nej till travbanan. Vi tycker att det är osportsligt att en region med ett så stort befolkningsunderlag och med ett så stort travintresse ses över axeln av de höga herrarna i Stockholm. Jag tycker att det därför är rimligt att regeringen aktualiserar frågan. ATG och STC måste känna ett ansvar med tanke på de sportintresserade.

Jag anser att regeringen bör kunna aktualisera frågan också av det skälet att det i ATG:s styrelse faktiskt finns ledamöter som är utsedda av regeringen. Enligt min mening bör regeringen även därför agera för en travbana i Jönköping.

Det viktigaste av alla skäl är kravet på rättvisa, att travsport skall kunna utövas också i landets befolkningstätaste områden. Inom en radie av 5 mil bor det här 225 000 människor, och inom 10 mil 760 000 människor. Jag talar för ganska många av dessa människor när jag kräver en travbana till Jönköping.

Trots att statsrådet nu har sagt att det inte ligger inom hans ansvarsområde att aktualisera frågan, konstaterar jag att loppet inte är kört. Jag sätter 10 kr. vinnare på Jönköping.

Överläggningen var härmed avslutad.

5 § Svar på fråga 1987/88:369 om utvärdering av lagen om anordnande av visst automatspel

Anf. 15 Justitieminister ANNA-GRETA LEIJON:

Herr talman! Ingegerd Elm har frågat mig om jag inom en snar framtid kommer att aktualisera frågan om eventuella ändringar i lagen om anordnande av visst automatspel.

Som Ingegerd Elm redovisar i sin fråga genomförde justitiedepartementet under förra året en enkät om den s. k. flipperlagen. Många av dem som besvarat enkäten har pekat på förhållanden som man uppfattar som brister i den nuvarande lagstiftningen och föreslagit olika ändringar.

Inom justitiedepartementet arbetar vi nu med en departementspromemoria med förslag till ändringar i lagen. Jag räknar med att denna promemoria, tillsammans med en sammanställning av enkätsvaren, skall kunna sändas på remiss före sommaren.

Anf. 16 INGEGERD ELM (s):

Herr talman! Jag tackar statsrådet för svaret. Det är ett kort svar, men det är inte längden som räknas, utan det är naturligtvis innehållet som är det viktiga. Jag har fått ett bra svar på min fråga, tycker jag.

Orsaken till att jag ställde frågan var att det visat sig att det funnits vissa problem under den tid som lagen varit i kraft. Jag är därför tacksam att lagen nu kan bli föremål för ändringar. Innehållet i ändringarna har vi inte möjlighet att nu diskutera, utan det får vi tillfälle att göra senare.

Jag vill sluta med att säga att jag förutsätter att de kommuner som deltagit i den enkät som både Anna-Greta Leijon och jag har åberopat också får möjlighet att yttra sig över departementspromemorian.

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Svar på fråga 1987/88:345 om anslag till Nationella folkrörelsekommittén

Anf. 17 Industriminister THAGE G PETERSON:

Herr talman! Börje Hörnlund har frågat mig om jag är beredd att omedelbart tillskjuta erforderliga medel så att Nationella folkrörelsekommittén kan fortsätta sitt arbete för att "Hela Sverige skall leva".

Svaret på frågan är att så har redan skett.

Industridepartementet beslutade förra torsdagen att tilldela Nationella folkrörelsekommittén ytterligare 1 milj. kr. för insatser i landsbygdskampanjen. Även glesbygdsdelegationen tilldelades samtidigt ytterligare 1 milj. kr. för sitt kampanjarbete.

Anf. 18 BÖRJE HÖRNLUND (c):

Herr talman! Jag ber att få tacka för svaret.

Landsbygdskampanjen har marknadsförts som den största kampanjen någonsin, men ingen statlig kampanj har fått så litet pengar. Man kan t. ex. jämföra med att staten anslog 30 milj. kr. till ungdomsårskampanjen.

Svaret på min fråga blev nu att "så har redan skett". Jag förstår att det var för att svaret skulle kunna bli detta som jag har fått vänta en extra vecka på det. Men med 1 milj. kr. klarar sig folkrörelsekampanjen, de anställda och verksamheten enbart fram till sommaren. "Hela Sverige skall leva", heter det, men av vad?

98 organisationer är i dag mycket sura på Thage G Petersons sätt att arbeta med landsbygdskampanjen. TCO-Tidningen har fångat detta på ett utomordentligt sätt. Vi har landsbygdskampanjen som vill uträtta saker och ting, och 98 organisationer skjuter på, men herrar Feldt och Thage G Peterson, ordförande för den nationella kampanjen, är de som sätter käppar i hjulet. I TCO-Tidningen kan man läsa om att staten har slagit undan benen för kampanjen osv. Det är mycket hårda ord.

Jag vill fråga statsrådet om man kan vänta sig att få denna extra miljon inom kort. Varför går man till väga på det här sättet och avsätter någon liten summa i månaden? Är det inte bättre att ordentligt resonera om vad som står

Prot. 1987/88:76
25 februari 1988

Om anslag till Nationella folkrörelsekommittén

till förfogande, så att kampanjen kan planera sitt arbete? Detsamma gäller glesbygdsdelegationen, som har begärt 10 milj. kr. Nu får den 1 miljon.

Anf. 19 Industriminister THAGE G PETERSON:

Herr talman! Får jag först säga till Börje Hörnlund att han mycket väl vet varför svaret på hans fråga inte lämnades förra torsdagen. Han informerades av riksdagen om att jag då inte kunde lämna några svar på grund av en utlandsresa. Det är därför anmärkningsvärt att han här gör sig lustig genom att säga att svaret har fördröjts av olika skäl. Han vet alltså mycket väl anledningen till att svaret inte lämnades förra torsdagen, nämligen en utlandsresa.

Det är trist att diskutera regionalpolitik med Börje Hörnlund, därför att vad som än görs av regeringen så är det fel, för litet och för sent. Börje Hörnlund har nästan blivit hela riksdagens store kverulant.

Folkrörelsekommittén ansökte om 3 milj. kr. och har fått över 2 milj. kr., och det är inte någon dålig utdelning. Hade jag gett 3, 5 eller 10 milj. kr. hade ändå Börje Hörnlund gått upp här i talarstolen och sagt att det inte varit tillräckligt. Vidare föreligger det faktiskt inte någon överenskommelse mellan staten och folkrörelsekommittén om att staten skall finansiera folkrörelsekommitténs utgifter för kampanjarbetet. Tvärtom markerade folkrörelserna från början att detta var deras eget åtagande. Samtal med ledande personer inom folkrörelsekommittén har också bekräftat detta. De räknade med att själva kunna klara ekonomin. Likväl har regeringen gått in med över 2 milj. kr. i folkrörelsekampanjen därför att regeringen har ansett att folkrörelsekommittén utför ett betydelsefullt arbete. Folkrörelsekommittén markerade ju dock själv sitt stora intresse av att bygga upp en egen kampanj och en egen organisation inom kampanjen.

Anf. 20 BÖRJE HÖRNLUND (c):

Herr talman! Jag förstår så väl att Thage G Peterson känner sig irriterad över att jag kritiserar de enorma bristerna i den förda regionalpolitiken.

Jag kan emellertid citera TCO-Tidningen, som säger att det är märkligt att regeringen först går ut och talar om hur vällovlig folkrörelsekampanjen är och sedan konkurrerar ut den. Tidningen säger att staten har konkurrerat ut kampanjen genom att gå ut och ragga privata sponsorer. Det hade ju folkrörelsekampanjen tänkt göra, men staten låter sitt eget organ ragga sponsorer. Det är märkligt!

Regeringen har, under den tid folkrörelsekampanjen pågår, fattat ett femtiotal beslut som är klart negativa för landsbygdsutvecklingen.

Jag skall återkomma med en interpellation senare, så att vi kan få en längre debatt om detta. Det är nämligen otillständigt att tala på ett sätt och göra tvärtemot.

Överläggningen var härmed avslutad.

Om prospektering av guldfyndigheter i Värmland, m. m.

Anf. 21 Industriminister THAGE G PETERSON:

Herr talman! Björn Samuelson har frågat mig om vilka åtgärder jag ämnar vidta med anledning av exempelvis guldfyndigheterna i Värmland.

Nämnden för statens gruvegendom (NSG) är huvudman för den statligt anslagsfinansierade prospekteringen. NSG:s prospektering syftar till att utöka den statliga gruvegendomen och att få brytvärda fyndigheter av metaller och mineral i produktion. Genom NSG verkar staten även för att stimulera och effektivisera övrig prospektering i landet. NSG har regeringens uppdrag att svara för administrationen av det särskilda prospekteringsstödet – Programmet för utökad prospektering m. m. – som infördes hösten 1982. NSG har bl. a. till uppgift att lämna förslag till hur prospekteringsstödet bör fördelas på olika projekt. Beslut om medelsfördelningen fattas av regeringen.

Nämndens totala prospekteringsvolym uppgick år 1987 till ca 54 milj. kr. En mindre del av detta belopp avsåg insatser i Värmlands län för prospektering efter framför allt guld och industrimineral.

NSG har nyligen övertagit LKAB:s prospekteringsmaterial rörande Bergslagen. Jag har erfarit att nämnden utifrån detta underlag planerar ytterligare insatser i bl. a. Värmlands län.

Av under stödprogrammets fem första etapper totalt beviljat stöd om ca 198 milj. kr. har ca 2,5 milj. kr. gått till ett antal industrimineralprojekt i Värmlands län. Ett av dessa projekt är den för en tid sedan startade kyanitbrytningen i Hålsjöberg.

NSG har nyligen till regeringen överlämnat förslag till medelsfördelning i stödprogrammets sjätte etapp. Bland de projekt som överlämnats finns en ansökan från Nyängsgruvan AB som avser guldprospektering i Värmlands län. NSG har för detta projekt gjort bedömningen att stöd inte bör ges. NSG:s förslag till medelsfördelning bereds för närvarande i industridepartementet.

Anf. 22 BJÖRN SAMUELSON (vpk):

Herr talman! Jag tackar industriministern för svaret.

Det har gjorts intressanta fyndigheter i Värmland. Många människor engagerar sig i mineraljakten. Det kan ju inte ha varit meningen att mineraljakten skulle vara ett sätt att få en billig kartering av t. ex. Bergslagen eller Värmlands län.

Det är oroande att det svar industriministern ger visar en så negativ inställning när det gäller de malm- och mineralfyndigheter som har gjorts i Värmland. Det är oroande mot den bakgrunden att jag har inhämtat uppgifter om att det nu finns utländska intressen för den fortsatta prospekteringen när det gäller t. ex. de guldfyndigheter som finns i länet.

Och det är inga dåliga halter man har kommit fram till på åtminstone tre ställen. Det handlar om guldhalter på inemellan 30 och 40 %, vilket är att jämföra med Falun, där det anses lönsamt att bryta malm med en 7-procentig guldhalt.

Det är klart att detta kanske inte ger så många nya arbetstillfällen, men det skulle åtminstone, om man vill vara blygsam, kunna trygga de arbetstillfällen som finns inom branschen i länet.

Jag vill överlämna en bit guldalm till industriministern och be honom att åka hem till industridepartementet och göra en analys av den och sedan ompröva de förslag som NSG har lämnat regeringen. Sedan kanske vi får en rejäl insats för Värmland också på det här området. Varsågod!

Anf. 23 Industriminister THAGE G PETERSON:

Herr talman! Jag tackar för guldmet. Det skall överlämnas till NSG.

Får jag som ett förtydligande ändå säga att NSG har gjort en prövning av det projekt som Björn Samuelson frågar om, och NSG har kommit fram till att stöd inte bör ges. Regeringen har dock ännu inte fattat något beslut. Inget ställningstagande har ännu skett till prospekteringsprojektets sjätte etapp, där det här projektet ingår.

Anf. 24 BJÖRN SAMUELSON (vpk):

Herr talman! Jag förstod att jag var ute i elfte timmen, men jag hann ändå.

Det som oroar mig mest är hur det kan komma sig att utländska företag visar ett så stort intresse. Det handlar här om engelska och amerikanska företag. Hur kan de göra sådana bedömningar medan NSG inte förefaller intresserat av de fyndigheter som har gjorts?

Ett annat problem är ju att det görs undersökningar – människor springer ut och letar mineral och annat – men att det sedan inte finns någon möjlighet att gå vidare, utan det överläts åt multinationellt kapital att driva till sig vinsterna av de malm- och mineralfyndigheter som finns i bl. a. mitt hemlän Värmland. Det är oroande.

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Svar på fråga 1987/88:352 om åtgärder för att skydda den politiska demokratin

Anf. 25 Civilminister BO HOLMBERG:

Herr talman! Mats Odell har frågat statsministern om han med anledning av en dom i arbetsdomstolen (AD 1988 nr 23) är beredd att vidta åtgärder för att skydda den politiska demokratis gränser. Mats Odell anför därvid bl. a. att domen indikerar att i stort sett vilket politiskt beslut som helst, som skall fattas av ett landsting eller en kommun, måste föregås av en MBL-förhandling.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som skall svara på frågan.

Twisten i målet gällde frågan om medbestämmandelagen var tillämplig på ett beslut av ett landsting att ändra nämndorganisationen på hälso- och sjukvårdsområdet.

Arbetsdomstolen konstaterade att det aktuella beslutet skulle få direkta och betydelsefulla återverkningar på förvaltningsorganisationen och därmed för de anställda och ansåg därför att det hade ålegat landstinget att bereda personalens organisationer tillfälle till samverkansförhandlingar. Av domen framgår också att ett beslut av ett landsting eller en kommun i en fråga av rent politisk karaktär, utan beröring med arbetsgivar–arbetstagarförhållandet, faller utanför MBL.

Enligt min mening indikerar domen alltså inte att i stort sett vilket politiskt beslut som helst måste föregås av MBL-förhandlingar. Enligt domen är det här ingen ändring i förhållande till tidigare rättspraxis när det gäller gränsdragningen mellan medbestämmandet i kommuner och den politiska demokratin.

Det råder bred enighet om att arbetstagarinflytandet inom den offentliga sektorn måste vara underordnat den politiska demokratin. Enligt min mening saknas det anledning för regeringen att vidta några särskilda åtgärder med anledning av domen. Men jag fortsätter att följa frågornas utveckling med största uppmärksamhet.

Anf. 26 MATS ODELL (c):

Herr talman! Först vill jag tacka civilministern för svaret. Jag skall villigt erkänna att svaret gick i en helt annan riktning än jag hade förväntat mig när jag förberedde mitt inlägg här.

Det är alltså så, att arbetsdomstolen har tilldömt Sveriges Psykologförbund 25 000 kr. i skadestånd därför att Hallands läns landsting har brutit mot medbestämmandelagen. Landstinget borde således ha genomfört MBL-förhandling innan det politiska beslutet fattades om en ändrad nämndorganisation inom vårdsektorn. Jag är alltså mycket förvånad över statsrådets svar. Enligt ett TT-telegram av den 15 februari säger en av medarbetarna på arbetsmarknadsdepartementet att en översyn av den här lagen är på gång. Ulla Weigelt på arbetsmarknadsdepartementet säger nämligen: Vi har länge diskuterat att göra en översyn av den här lagstiftningen. Men ännu så länge befinner vi oss på förberedelsestadiet, så jag kan inte säga när någon utredning kommer att tillsättas.

Landstingsförbundets jurist Ylva Drevhammar säger till TT: Den här domen innebär att kommunerna inte kan införa kommundelsnämnder eller bestämma mandatfördelningen i kommunfullmäktige utan att först förhandla med facket. Vidare säger hon: Det har ända sedan MBL-lagen infördes varit problem med att dra en gräns mellan politiska och administrativa beslut. Vi begärde redan 1982 att regeringen skulle se över lagen, men ingenting har hänt.

Herr talman! Jag tror att vi alla inser vilken enormt stor principiell betydelse en sådan här dom har för den politiska demokratin i kommun- och landstingspolitiken. Sverige tar ett stort och farligt steg i korporativistisk riktning, om den här tolkningen skulle stå fast och bli praxis i våra kommuner. Jag skulle vilja fråga civilministern om han kan nämna några typiska beslut i kommunfullmäktige och landsting som inte påverkar arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna.

Anf. 27 Civilminister BO HOLMBERG:

Herr talman! Låt mig först säga att frågan om gränsdragningen mellan politisk demokrati och företagsdemokrati i den offentliga sektorn verkligen inte har så att säga legat stilla vare sig vad gäller överläggningar i regeringen eller vad gäller diskussioner här i riksdagen. Jag vill därför säga till Mats Odell att regeringen 1983 i en skrivelse till riksdagen tog upp dessa frågor. Regeringens slutsats var att man inte borde aktualisera någon utredning som tog upp resp. ändrade de principer som slogs fast redan 1976 beträffande medbestämmandet. Riksdagen sade: Utskottet delar regeringens uppfattning att några ytterligare åtgärder inte bör vidtas.

När regeringen därefter hade att ta ställning till frågan om de anställda skulle ha beslutanderätt och förslagsrätt i kommunala styrelser och nämnder sade vi nej. Vi stannade vid yttrande- och närvarorätt, just för att göra en klarare gränsdragning mellan den politiska och den fackliga demokratin. Detta har följts upp på det sättet att verksledningskommittén också har gjort en motsvarande klarare gränsdragning, så att de anställda numera inte har beslutanderätt i förvaltningsmyndigheterna utan här, i likhet med de anställda i kommuner och landsting, yttrande- och förslagsrätt.

Jag vill erinra om att regeringen har träffat ett kollektivavtal, som har anmälts i riksdagen och som innebär att MBL i regeringskansliet har ändrats för att gränsen skall bli klarare.

Denna dom ger ingen anledning att ändra vad regering och riksdag tidigare har uttalat eller att nu sätta till en utredning, som mycket påtagligt och förutsättningslöst skulle ta upp och diskutera politisk demokrati och företagsdemokrati.

Anf. 28 MATS ODELL (c):

Herr talman! Jag har inte krävt någon utredning, utan jag har frågat om statsrådet tänker vidta några åtgärder. Det han säger hade naturligtvis giltighet fram till dess att domen föll.

Att det finns en skillnad i tolkning av vad domen innebär framgår av LO-ägda Aftonbladets ledarsida den 16 februari, där det står:

"MBL-lagen måste stramas åt. Som den nu är skriven öppnar den möjligheter för ett korporativistiskt inflytande på den politiska beslutsprocessen, vilket är helt främmande för svensk tradition och urholkar den kommunala självbestämmanderätten.

En utredning om översyn av MBL-lagen pågår visserligen i arbetsmarknadsdepartementet men lär ännu befinna sig på förberedelsestadiet.

Det duger inte.

Regeringen bör omgående ta initiativ till en lagändring som innehåller spärrar mot fackligt inflytande på områden som ligger utanför de fackliga organisationernas naturliga intresse- och kompetensområden."

Anf. 29 Civilminister BO HOLMBERG:

Herr talman! Jag vill på en punkt reda ut ett missförstånd. I likhet med Mats Odell hörde jag att det i massmedia sades att arbetsmarknadsdepartementet övervägde att sätta till en utredning för att se över MBL mot bakgrund av domen i Halland. Det är inte sant. Arbetsmarknadsministern

överbäger icke att sätta till någon utredning som skall ompröva nuvarande gränsdragning vad gäller MBL inom den offentliga sektorn.

Vad både regering och riksdag har uttalat är att varje gång som parterna, fack och arbetsgivare, misstänker att den fackliga demokratin är på väg att träda den politiska demokratin för när, har de ett gemensamt ansvar för att först via kollektivavtal försöka se till att gränsdragningen upprätthålls.

Det är också viktigt att framhålla att MBL är underordnad den kommunala demokratin och den politiska demokratin. Det är i första hand arbetsgivare och fack som ansvarar för att gränserna är klara. Skulle vid förhandlingar eller i mycket uppenbara fall denna gräns trädas för när kommer frågan i ett helt annat läge, men den aktuella domen indikerar enligt min mening inte att det har skett. Denna dom indikerar inte, Mats Odell, att vilka frågor som helst fortsättningsvis får träda den politiska demokratin för när.

Anf. 30 MATS ODELL (c):

Herr talman! Vi är helt överens om att rågången måste hållas öppen, men denna dom är ändå ett grundskott mot den praxis som hittills har rått. Civilministern har ännu inte gett något exempel på typiska kommunala beslut som inte berör arbetsgivar-arbetsstagar-relationerna.

Vad beror det på, om detta inte är något problem, att regeringen ända fram till slutet av mars 1987 tvingades MBL-förhandla om regeringsärenden med de statliga fackförbunden SACO-SR-S, Statsanställdas förbund, TCO-S m. fl.? Enligt MBL hade statstjänstemännen rätt till förhandlingar i alla de regeringsärenden som kunde påverka motsvarande förhållanden mellan de statliga arbetstagnarna och arbetsgivaren. För ett år sedan ersattes denna rättighet av ett avtal där regeringen ensidigt har åtagit sig att tidigt lämna information i viktiga frågor. Men om statstjänstemännen inte är nöjda med regeringens agerande kan detta avtal sägas upp när som helst – och då är vi tillbaka i en situation med medbestämmandelagen igen. Kan inte det vara ett sätt att lösa de problem som har uppstått i samband med den nuvarande domen?

Anf. 31 Civilminister BO HOLMBERG:

Herr talman! Mats Odell undrar vilka frågor som är undantagna från MBL och MBL-förhandlingar. Naturligtvis är det vad som är omnämnt i beslutet om MBL-lagstiftningen, nämligen den kommunala verksamhetens mål och inriktning – den politiska sfären. Sedan är det alltid svåra gränsdragningsfrågor. Huruvida sådana politiska beslut också skall kopplas så, att de påverkar organisationen och därmed arbetsgivarförhållandet – det kan man ha olika meningar om. Det är just detta denna dom handlar om, dvs. en tolkning av huruvida detta avsåg den rena demokratin eller om det hade en anknytning till arbetsorganisationen och därmed de anställdas arbetsvillkor.

Jag vill till sist upprepa att regeringen inte med anledning av denna dom kommer att nu ta några utredningsinitiativ. Jag anser inte heller att den rör eller förändrar den grundläggande arbetsfördelningen mellan politisk demokrati och arbetsplatsdemokrati.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 1987/88:76
25 februari 1988

*Om åtgärder för att
skydda den politiska
demokratin*

Anf. 32 TREDJE VICE TALMANNEN:

I Mats O Karlssons frånvaro medger jag att för hans räkning Berit Löfstedt mottar svaret.

Anf. 33 Jordbruksminister MATS HELLSTRÖM:

Herr talman! Ingrid Sundberg har frågat mig om jag ämnar vidta några åtgärder för att utnyttja möjligheterna i artikel 14 i Washingtonkonventionen vad gäller handel med B-listade djur.

Mats O Karlsson har frågat mig vilka åtgärder jag är beredd att vidta för att dels minska importen av exotiska djur, dels förbättra förhållandena i samband med transporten m. m.

Christer Nilsson har frågat mig vilka åtgärder jag tänker vidta för att sanera handeln med exotiska djur.

Slutligen har Lars Ernestam frågat om jag avser vidta några åtgärder mot olaglig handel med utrotningshotade djur.

Jag besvarar frågorna i ett sammanhang.

Det är oacceptabelt att djur utsätts för lidande i samband med import till Sverige liksom att import och illegal handel sker med utrotningshotade djur. Enligt konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter, den s. k. Washingtonkonventionen, är det exportlandet som har ansvaret för att exporten inte kommer att påverka artens överlevnad ogynnsamt och att varje levande djur kommer att behandlas och transporteras på sådant sätt att risken för skada eller djurplågeri blir så liten som möjligt. Sådana intyg och försäkringar kräver lantbruksstyrelsen för att ge tillstånd till import av sådana djur till Sverige.

Under en försöksperiod har lantbruksstyrelsen tillåtit import av reptiler. Efter avslutad försöksperiod har fr. o. m. den 1 januari i år sådan import stoppats. Lantbruksstyrelsen ger inte heller införseltillstånd för de djurarter som finns upptagna i bilaga 1 till Washingtonkonventionen.

I fråga om djurarter upptagna i bilaga 2 till Washingtonkonventionen medger lantbruksstyrelsen införseltillstånd i enlighet med de krav som uppställs i konventionen. Det innebär att Sverige av exportlandet kräver de tillstånd och intyg som föreskrivs i konventionen. Långväga transporter av djur medför problem från djurskyddssynpunkt. Den europeiska konventionen om skydd av djur under internationella transporter har ratificerats av i stort sett samtliga europeiska länder. Transport av djur upptagna på lista 2 rör emellertid import från andra länder. Transportproblemen i denna handel har uppmärksamats av Washingtonkonventionen. Vid ett partsmöte år 1980 inom konventionens ram antogs en resolution om riktlinjer för transporter. I resolutionen anges bl. a. hur djuren skall förpackas och transporteras.

Även den internationella flygtransportföreningen, IATA, har bestämmelser om transport av djur. Bristande efterlevnad av dessa bestämmelser har påtalats från svensk sida. Enligt uppgift har förhållandena för djur under transporter numera förbättrats, men de är ändå inte tillfredsställande. Där

svensk rätt är tillämplig är det redan nu ett brott mot djurskyddslagen att transportera djur så att de utsätts för lidande. I regeringens aviserade förslag till ny djurskyddslag har kravet på skydd vid transport av djur utvidgats till att omfatta även skydd mot värme och köld samt mot andra djur.

Från den 1 januari i år har regeringen bemyndigats att meddela föreskrifter om in- och utförsel till skydd för utrotningshotade eller sällsynta arter av djur. Regeringen avser att använda bemyndigandet bl. a. för att stoppa sådan import som innebär ett hot mot särskilt sårbara arter. Regeringen kommer också att vidta de ytterligare åtgärder som krävs för att rätta till övriga påtalade missförhållanden.

Anf. 34 INGRID SUNDBERG (m):

Herr talman! Jag ber att få tacka jordbruksministern för svaret, men jag fick egentligen inte svar på min fråga. Den gäller Washingtonkonventionen.

Tiden är knapp, och min konkreta fråga är: Har Sverige ratificerat alla artiklar i Washingtonkonventionen? Jordbruksministern säger att man i framtiden skall gå in för en större restriktivitet, men bakgrunden till att bl. a. England och Tyskland har varit hårdare i bedömningen är just att de ratificerat artikel 14, vilket ger dem utrymme för en sådan hårdare bedömning.

Mats Hellström talar om en resolution som antagits inom konventionens ram. Men resolutioner är icke bindande, de ger bara uttryck för en vilja. Vad som är nödvändigt i detta fall är en klart deklarerad uppfattning som kommer till uttryck vid ratificeringen av en konvention. Sedan är man skyldig att följa artiklarna i konventionen. Man är inte skyldig att iaktta restriktivitet, men man har möjlighet att göra det.

Det är skrämmande förhållanden som har uppdragats, och det vore intressant att få veta varför Mats Hellström behövde en vecka extra för att avge svaret. Det kan ha funnits andra skäl, men antagligen är skälet att man var tvungen att gå till botten med dessa frågor och se efter vad lantbruksstyrelsen egentligen har gjort eller vad den inte har gjort.

Det är också stora pengar i omlopp. Man ställer sig frågande till att det under fyra år har importerats 50 000 papegojor till ett värde av 125 milj. kr., och huvudparten av dessa papegojor stannar i Sverige.

Jag vill också fråga vilket underlag som finns för att bedöma vad det är för djur som är utrotningshotade. Är de geografiskt specificerade? Borde inte all import förbjudas tills lantbruksstyrelsen kan klara av den kontroll som är nödvändig mot bakgrund av det lidande som många djur utsatts för?

Anf. 35 BERIT LÖFSTEDT (s):

Herr talman! På Mats O Karlssons vägnar vill jag tacka statsrådet Mats Hellström för svaret på frågan. Både på mina egna och på frågeställarens vägnar vill jag också uttrycka tillfredsställelse över att regeringen är beredd att agera.

Många av oss såg för ett par veckor sedan ett TV-program om import av djur, vilket starkt upprörde oss. Själva hanteringen var upprörande usel. Jag kommer särskilt ihåg en stor låda full med sköldpaddor i många lager. Ännu levande, halvdöda och döda djur låg i en enda osmaklig röra. Sådant kan naturligtvis inte få fortsätta.

Än värre är det att djuren inte bara behandlas illa, utan att det kan röra sig om utrotningshotade djurarter.

Jag tycker det är bra att missförhållandena nu bl. a. genom massmedias och olika organisationers försorg uppmärksammas. Det är alldeles utomordentligt att statsrådet Hellström är beredd att snabbt vidta åtgärder. Särskilt den sista meningen i svaret, där det sägs att regeringen kommer att vidta de ytterligare åtgärder som krävs för att rätta till övriga missförhållanden, tyder på att förhållandena behöver ändras till det bättre.

Tack för svaret!

Anf.36 CHRISTER NILSSON (s):

Herr talman! Jag ber att få tacka statsrådet Mats Hellström för svaret.

Allt tyder på att djurimporten till Sverige sker eller har skett under förhållanden som är djupt upprörande och helt oacceptabla, för att knyta an till statsrådets sätt att uttrycka sig: Djuren lider och dör under transporterna.

Vi ser i TV och läser i tidningar om vad som händer. Ödlor ligger i fyllda kartonger; vid framkomsten är många döda. Ormar krälar i säckar i sin egen avföring. Papegojor har tur om de kommer levande till Sverige.

Som nation bidrar vi till att djur utrotas. Det som händer är en tragedi som inte går att uttrycka i ord. Om det är något som upprör människor så är det en skrupelfri handel med värnlösa djur.

Nu vill Mats Hellström komma till rätta med problemet. Det är bra. Betydelsefullt är naturligtvis ministrarnas positiva inställning och hans vilja att handla. Han finner säkert de lagtekniska lösningar som behövs.

Tveka inte när det gäller att värna djuren, Mats Hellström! Jag tror att de flesta människor står på er sida.

Anf. 37 LARS ERNESTAM (fp):

Herr talman! Jag tackar för svaret och vill citera vad statsrådet där säger: "Regeringen avser att använda bemyndigandet bl. a. för att stoppa sådan import som innebär ett hot mot särskilt sårbara arter. Regeringen kommer också att vidta de ytterligare åtgärder som krävs för att rätta till övriga påtalade missförhållanden."

Det är ju ett positivt svar, men det motiverar vissa följdfrågor.

Världsnaturfonden och Sveriges ornitologiska förening har tagit fram en rapport om Sveriges import och export av exotiska djur – det är denna rapport som ligger till grund för den debatt som förts. Det är en ambitiös rapport. Såvitt jag kan bedöma är den fackmannamässigt gjord och visar vad organisationslivet utanför den offentliga förvaltningen kan åstadkomma.

I rapporten ställs en rad förslag, som tillsammans bildar ett åtgärdspaket. Jag kommer då tillbaka till den sista meningen i svaret, där statsrådet säger att regeringen kommer att vidta de ytterligare åtgärder som behövs. De förslag som ställs gäller förbättrade rutiner för kontroll, åtgärder för att viltfångade djur skall kunna ersättas med i fångenskap uppfödda, och slutligen förbättrade förhållanden i samband med handeln med djur. I avvaktan på utredningar och förslag i den här riktningen föreslås ett temporärt import- och exportförbud. Jag vill då fråga: Är statsrådet beredd att biträda förslaget om ett temporärt import- och exportförbud i avvaktan på att utredningar görs?

Slutligen vill jag också fråga om statsrådet Heliström är beredd att ta med rapporten i det utredningsarbete som jag förutsätter nu kommer att ske på departementet.

Prot. 1987/88:76
25 februari 1988

Om handeln med importerade utrotningshotade djur

Anf. 38 Jordbruksminister MATS HELLSTRÖM:

Herr talman! Ingrid Sundberg ifrågasatte om hon hade fått svar på sin fråga. Hennes fråga lyder: Ämnar statsrådet vidta några åtgärder för att utnyttja möjligheterna i artikel 14 i Washingtonkonventionen vad gäller handel med B-listade djur?

Sista stycket i mitt svar är ju ett direkt svar på den frågan, nämligen att vi från den 1 januari i år i regeringen har ett bemyndigande att meddela föreskrifter om in- och utförsel. Jag säger också att vi avser att använda bemyndigandet för att stoppa sådan import som innebär ett hot mot särskilt sårbara arter. Detta syftar på artikel 14.

Vi har alltså tidigare från regeringens sida inte haft något bemyndigande att agera på grundval av artikel 14. Nu har vid det, och vi är i full gång med en beredning för att stoppa sådan import av sårbara arter.

Jag är därmed inne på de frågor som bl. a. har rests av Lars Ernestam. Det gäller de övriga frågorna om kontroll och om de åtgärder som föreslås i rapporten rörande Sveriges import och export av exotiska djur från den svenska sektionen av Världsnaturfoden. Vi har tänkt agera snabbare genom temporära stopp än vad som förutsattes i Lars Ernestams fråga. Om två veckor kommer vi att få tullens och lantbruksstyrelsens svar på de frågor som finns i rapporten. Vi avser då att agera snabbt.

Det är bättre att direkt sätta in långsiktiga åtgärder när det gäller att stoppa import av djur som är utrotningshotade, i de fall vi inte anser att vi kan godta de försäkringar som ges av exportlandet. Här ingår givetvis också frågorna om att förstärka kontrollen.

I det förslag till ny djurskyddslag som vi kommer att förelägga riksdagen om några veckor tas också frågan om att förbättra villkoren för djur i Sverige upp. Det gäller de sällskapsdjur som redan finns här. Det behövs ytterligare restriktioner för att komma till rätta med de oacceptabla förhållandena. Jag delar de värderingar som har kommit till uttryck från frågeställarnas sida när det gäller de exotiska djuren.

Anf. 39 INGRID SUNDBERG (m):

Herr talman! Jag skulle bli glad om jag kunde få ett konkret besked av Mats Hellström om Sverige har ratificerat konventionen i fråga och alla artiklar.

Kommer man i framtiden, med de åtgärder som antyds i svaret, att medverka till att Sverige icke skall kunna fungera som mellanland? Länder med hårdare importrestriktioner än Sverige har utnyttjat vårt land som en form av mellanland. Djuren har hållits i karantän här och har sedan skickats vidare. Därigenom har vi medverkat till att öka denna handel i orimligt hög grad, enligt de siffror jag har till mitt förfogande.

Jag frågade vidare Mats Hellström konkret vilka djur som är utrotningshotade samt vilka som är sällsynta, och betydelsen av deras geografiska hemort. Det finns exempelvis vissa typer av sköldpaddor som är mycket sällsynta

inom vissa områden och vanligt förekommande inom andra. Vilken typ av arbete skall det röra sig om, och vad har man att gå efter?

Herr talman! Ett litet land som Sverige kan aldrig ensamt klara av detta. Det måste röra sig om ett internationellt samarbete. Planerar man från regeringens sida att också agera i internationella sammanhang?

Anf. 40 LARS ERNESTAM (fp):

Herr talman! Rapporten i fråga tar upp vilka konventioner som finns och vilka arter som är hotade. Jag förstår att statsrådet också har dessa uppgifter på sitt bord, eftersom han har samma rapport som jag.

När jag nu får svaret att statsrådet skall ta till vara de förslag som har kommit i denna rapport och dessutom tänker gå fram ännu snabbare än vad rapporten föreslår, kan jag inte vara annat än nöjd med det svar jag har fått här i dag. Tack för svaret!

Anf. 41 Jordbruksminister MATS HELLSTRÖM:

Herr talman! Som tidigare har sagts är enigheten stor om att det rör sig om oacceptabla förhållanden. Vi måste ta kritiken på allvar.

Ja, Ingrid Sundberg, vi har ratificerat alla artiklar i konventionen. De skärpningar som vi nu avser att införa måste kunna komma att minska möjligheterna att utnyttja vårt land som ett mellanland.

Sedan till frågan om vilka djur som är hotade. Det är ju alldeles riktigt att vissa djur är utrotningshotade i vissa delar av världen, men inte i andra. Det är just sådant man skall ta hänsyn till i exportlandets deklaration. Vi har nu fått möjlighet att inte bara granska dessa deklarationer, utan också agera i förhållande till dem om vi inte tror på dem. Denna möjlighet har vi inte haft tidigare. Inom regeringskansliet arbetar vi med förteckningar och listor över de djur som är relevanta.

Det är slutligen alldeles riktigt att vi inte kan klara arbetet med dessa frågor ensamma. Washingtonkonventionen är uppbyggd så att dess sekretariat spelar en central roll. Man skall påtala missförhållanden till sekretariatet, som i sin tur skall ta upp saken med exportländerna. Vi kommer att aktivera oss även här. Självfallet kommer vi också att delta i den mån det kan behövas att man bilateralt stöttar de framstötter som sekretariatet kan göra.

Överläggningen var härmed avslutad.

10 § Svar på fråga 1987/88:368 om fukt- och mögelskadade bostadshus

Anf. 42 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! Birgitta Hambracus har frågat mig hur jag försäkrar mig om att de som drabbas av mögelskadade hus enkelt och snabbt kan få hjälp av småhuskadenämnden och fonden för fukt- och mögelskador.

Bakgrunden till frågan är att antalet ansökningar om stöd för att avhjälpa fukt- och mögelskador ligger på en lägre nivå än väntat. Birgitta Hambracus menar att informationen om den hjälp som erbjuds har varit otillräcklig.

När småhuskadenämnden och den statliga fonden inrättades för två år

sedan bedömde jag att informationen om verksamheten skulle ske via etablerade kanaler. Det kan inte ha undgått Birgitta Hambraeus att under den tid som nämnden och fonden funnits, så har verksamheten vid åtskilliga tillfällen belysts i massmedia, både i riks- och lokalpressen, i TV och radio. Villaägareförbundet och Riksförbundet Vi i småhus har informerat om verksamheten via sina kanaler. De kommunala förmedlingsorganen, byggnadsnämnderna och länsbostadsnämnderna har lämnat information i de fall den drabbade har vänt sig dit. Fonden har vidare ett fast samarbete med försäkringsbolagens skadeinspektörer. Jag utgår också ifrån att konsulter och andra experter, som ofta anlitas i samband med fukt- och mögelproblem, informerar husägaren om vilka möjligheter till hjälp som finns.

Men trots den, som jag menar, omfattande information som har lämnats, har jag erfarit att den statliga fonden avser att gå ut med en informationskampanj just i syfte att försäkra sig om att verksamheten är känd hos alla dem som behöver hjälp med att reparera sina fukt- och mögelskadade hus.

Anf. 43 BIRGITTA HAMBRAEUS (c):

Herr talman! Jag ber att få tacka bostadsministern för svaret på min fråga. Det är mycket glädjande att den här informationskampanjen kom till stånd, eftersom det är uppenbart att folk inte känner till vad som gäller. När de drabbas får de inte heller riktig information.

En familj i Borlänge, Kent och Carina, tvingades utrymma sitt hus, eftersom barnet i familjen blev sjukt. Det finns läkarintyg på detta. Resultatet har blivit att de får dubbel kostnad. De måste betala dels för huset, dels för hyra av en annan bostad. Under ett år har de försökt att få en rättelse till stånd, men ingen, varken advokater, länsbostadsnämnd eller sociala myndigheter, har informerat dem om att huset kunde repareras.

Jag tog också upp andra problem i min enkla fråga. Syftet med fonden är ju att man snabbt och obyråkratiskt skall kunna gå in och rädda människor. Det gäller just den stora kostnad som uppstår då man tvingas betala dubbel hyra. Man måste utrymma bostaden, och det tar tid att bygga om. Innan det hela är färdigt kan ju en familjs ekonomi fullständigt raseras. Jag vill därför fråga bostadsministern: Vill bostadsministern ge sådana instruktioner till fonden och småhusskadenämnden att handläggningen kan ske snabbt och obyråkratiskt?

Sedan en annan fråga. Det verkar i propositionen som om det huvudsakligen är hus som byggs på generalentreprenad som kommer i fråga. Men det finns ju många andra typer av hus. Man kan köpa hus som är färdiga för montering. Flera kan vara inblandade, så att det är mera invecklat juridiskt sett. I propositionen står det att det finns chans till hjälp bara om huset är belånat så att säga upp till skorstenen. Här kan gälla detsamma som beträffande radon. Barnfamiljer måste kanske flytta, och deras ekonomi blir mycket ansträngd. De har bara inte råd att låna mer och stå för alla kostnader själva. Vill bostadsministern försäkra sig om att inte bara hus av en viss kategori enkelt och snabbt kan få stöd av fonden?

Anf. 44 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! Låt mig beträffande informationen säga att jag delar Birgitta Hambræus uppfattning att folk bör få kunskap om de möjligheter som finns. Jag beklagar om inte sådan information lämnas. Detta förvånar mig. Det är allvarligt om man har fått fukt och mögel i sitt hus. Inte sällan kan det vara fråga om en tragedi för familjen. Min egen erfarenhet är den att folk i sådana här sammanhang ofta vänder sig till kommunen och andra för att få uppgift om var de kan få stöd och hjälp. Då finns det ju möjlighet att få information. Det är verkligen att beklaga om kommuner och länsbostadsnämnder inte känner till vad som gäller eller inte ger riktiga anvisningar. Jag skall gärna medverka till att både kommuner och länsbostadsnämnder får en påstötning om de möjligheter som finns.

Beträffande den andra frågan förhåller det sig så, Birgitta Hambræus, att vi har en snabb och obyråkratisk handläggning. Det finns inget ärende hos nämnden som inte har behandlats. Vi sammanträder var fjortonde dag och avgör ärendena så fort de blir kända.

Men problemet, Birgitta Hambræus, är att man först skall ta reda på om det är fråga om fukt- och mögelskador och sedan måste försöka göra upp en plan för de åtgärder som skall vidtagas för att fukt- och mögelskadorna inte skall komma tillbaka efter det att man lagt ned några hundra tusen kronor på att få bort dem. När detta är gjort skall förslaget upprättas, anbud infordras och arbetet utföras. Vi gör vad vi kan för att detta skall gå så snabbt som möjligt, men det måste få ta sin tid. Vi måste ha ett beredningsförfarande. Det gäller här allvarliga frågor för den enskilde, och vi kan inte slarva ifrån oss – det är förenat med stora kostnader.

Vi försöker även att hjälpa dem som har delad entreprenad, dvs. inte total- eller generalentreprenad. Det är ett problem i sig att fastställa ansvarsförhållanden osv.

Vi har, Birgitta Hambræus, inga delade meningar i denna fråga. Vi kan hjälpas åt för att göra allt detta så snabbt och hanterligt som möjligt, och vi kan hjälpas åt att sprida information om möjligheterna. Vi har sammanfallande intressen.

Anf. 45 BIRGITTA HAMBRAEUS (c):

Herr talman! Jag är glad över bostadsministerns inställning, och jag är övertygad om att det blir bättre och bättre ju längre fonden får arbeta. Men det finns en del ytterligare saker som vi kanske bör ta upp i detta sammanhang, t. ex. den höga självrisken. Ett basbelopp på 25 000 kr. kan vara en mycket stor summa att betala för enskilda familjer som redan är drabbade. Vi behöver kanske sänka risken.

Vidare måste en sådan här fond kunna agera obyråkratiskt och få ta risker. Om det efteråt kanske visar sig att den drabbade inte var berättigad att få medel från fonden, kunde man göra upp avbetalningsplaner osv.

Vad gäller behovet av en mycket noggrann utredning vill jag säga att anledningen till att vi tog fempartiinitiativet var att det behövdes en sådan här fond för att samhället mycket snabbt skulle kunna hjälpa familjer. De flyttar ju inte ut ur sina hus utan anledning.

Anf. 46 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! Inte heller jag tror att folk flyttar ut ur sina hus utan anledning, men det är också viktigt att det som vi gör på detta område leder till att huset blir friskt och bra igen, så att vi inte får tillbaka samma problem efter att ha satsat ett par hundra tusen kronor, som man räknar med att det genomsnittligt kostar att sanera ett hus. Detta måste ta tid. Det är ofta frågor om hus som har byggts för 20–25 år sedan. Ett par månader kan väl inte vara avgörande i sådana fall. För alla de hus som nu byggs finns en tioårsgaranti och annat som jag inte behöver gå in på i detta sammanhang.

Vi gör vad vi kan för att klara dessa frågor. Jag har ingenting emot en diskussion om hur stor självrisken skall vara, Birgitta Hambraeus, men vi kan inte lägga över allt ansvar på staten. Den enskilde som genomför affären måste också vara beredd att ta ett visst ansvar i sammanhanget. Det är minimerat till ett basbelopp, en kostnad som enligt de normaluträkningar som gjordes före fastställandet motsvarar en åttondel av genomsnittskostnaden för saneringen av ett mögelhus.

Jag tycker att vi har gått mycket långt. När vi givit oss in på att rätta till problemen i hus som är byggda för ett tjugotal år sedan har samhället tagit ett ansvar. I dessa tider när vi har så väldigt ont om pengar har vi ändå plockat fram 250 miljoner till fonden för att klara problemen på detta område. Nu får vi väl hjälpas åt med att klara dessa så smidigt och bra som möjligt.

Anf. 47 BIRGITTA HAMBRAEUS (c):

Herr talman! Det är mycket glädjande att bostadsministern är så öppen inför att ompröva huruvida inte självrisken är för hög.

Det är inte min mening att man på en vecka skall kunna veta exakt vad som behöver göras åt ett hus, utan vad personerna i fråga behöver veta är att de kommer att få pengar och att man sedan sätter i gång åtgärder, så att deras ekonomi inte raderas. Under sådana förhållanden kan också långivare och andra vänta med sina krav, så att de drabbades ekonomi inte spolieras. Det bekymmersamma är att det inte är många människor som klarar kostnader för två bostäder. Därför måste de drabbade få ett snabbt besked så att deras ekonomi inte lider skada.

Överläggningen var härmed avslutad.

11 § Riksdagsarbetet under återstoden av riksmötet 1987/88

Anf. 48 TREDJE VICE TALMANNEN:

Till kammarens ledamöter har utdelats tids- och ärendeplaner för tiden den 29 februari–den 10 juni 1988.

Av tidsplanen framgår att en finansdebatt anordnas onsdagen den 2 mars och en utrikesdebatt onsdagen den 16 mars. Dechargedebatten kommer att äga rum onsdagen den 25 maj.

Frågestunder anordnas kl. 14.30 torsdagarna den 3 och 24 mars. Då arbetsplena hålls på torsdagar anordnas frågestunderna på fredagarna, vanligen tillsammans med interpellationssvar. När arbetsplenum hålls även

Meddelande om interpellationer

på fredagen börjar frågestunden kl. 14.00 och interpellationssvar lämnas i dessa fall inte på fredagar. Måndagen den 30 maj blir sista dag för besvarande av frågor och interpellationer.

Utrikesdebatten onsdagen den 16 mars beräknas pågå ungefär 7 timmar. Det första utskottsbetänkande som förväntas föranleda debatt avser bensinskatten. Om votering i detta ärende inte kan ske före middagsuppehållet kommer den att företas vid början av det arbetsplenum som utsatts till kl. 12.00 torsdagen den 17 mars.

Veckan före påskuppehållet anordnas endast ett arbetsplenum, nämligen onsdagen den 23 mars. Om detta sammanträde måste fortsättas efter sedvanligt middagsuppehåll kommer voteringar att företas även vid kvällsplenum för att undvika att beslut i debatterade ärenden dröjer två veckor efter överläggningens slut.

Arbetsplenum onsdagen den 11 maj (dagen före Kristi Himmelfärdsdag) kommer att pågå till kl. 16.00.

Under de två sista arbetsveckorna kommer arbetsplena onsdagen den 1 juni och tisdagen den 7 juni inte att fortsätta på kvällen.

12 § Anmälades och bordlades

Propositionerna

1987/88:88 om ny strålskyddslag, m. m.

1987/88:98 om knivförbud i vissa fall m. m.

13 § Meddelande om interpellationer

Meddelades att följande interpellationer framställes

den 24 februari

1987/88:194 av *Elisabeth Fleetwood* (m) till jordbruksministern om importen av utrotningshotade djur:

Under årets allmänna motionsperiod väckte undertecknad en motion angående import till Sverige av ormar och andra kräldjur.

Importförbud av ovan nämnda djur rådde från 1970 till den 1 juli 1987 för andra ändamål än utställningar och forskning. Sedan detta förbud upphävdes har enligt uppgift ca 60 000 djur importerats till vårt land.

Bedrövliga – ja, skandalösa – förhållanden i samband med transporterna har kunnat konstateras. Djuren har buntats ihop, sköldpaddors skal har krossats, många av djuren har vid framkomsten varit döda och förruttnade.

Den s. k. Washingtonkonventionen reglerar handeln med utrotningshotade djur. Sverige har undertecknat konventionen. Konventionen upptar en A- och en B-lista. A-listan upptar djur som över huvud taget ej får fångas eller saluföras. B-listan i sin tur upptar djur som riskerar att utrotas.

Sveriges respekt för de givna och accepterade reglerna tycks vara minimal. Detta gäller även andra djur än de i min motion behandlade, exempelvis fåglar – i synnerhet papegojfåglar.

Med hänvisning till det ovan anförda ber jag att få ställa följande frågor:

1. Vilka åtgärder är jordbruksministern beredd vidta för att intill dess situationen klarlagts stoppa all import av Washingtonlistornas utrotningshotade djur? (Undantag görs för utställnings- och forskningsändamål.)
2. Vilka åtgärder är jordbruksministern beredd vidta för att uppnå överensstämmelse mellan svenska bestämmelser och den s. k. Washingtonkonventionen?

1987/88:195 av *Alexander Chrisopoulos* (vpk) till arbetsmarknadsministern om regeringens inställning till fri utomnordisk arbetskraftsinvandring:

Det pågår en mycket intensiv debatt angående fri arbetskraftsinvandring för utomnordisk, i första hand europeisk, arbetskraft.

Detta hänger samman med den svenska industrins önskemål om att genom en obegränsad tillgång till arbetskraft ernå likartade produktions- och kostnadsfördelar med industrin inom EG.

I denna aktuella fråga anser vänsterpartiet kommunisterna att om en fri arbetskraftsinvandring tillåts, kommer det att få allvarliga och vittgående konsekvenser för det svenska samhället.

För det första kommer detta att medföra sänkta löner för arbetarna i Sverige, för det andra kommer en redan tidigare obalanserad regionalpolitisk utveckling att förvärras.

Den mer eller mindre tillfälligt ökade efterfrågan på arbetskraft bör också ses mot bakgrund av att industrin i dag använder sig av nya s. k. högproduktiva utsugningsmetoder, som årligen slår ut mer än 350 000 människor ur arbetslivet. Arbetsköparna ställer numera helt nya och annorlunda krav på arbetskraften. De anställer enbart personer som är i åldrarna 25–35 år och som har yrkesutbildning och lång arbetslivserfarenhet.

Det finns också ett växande antal personer med långvarig eller ständig arbetslöshet, som inte kan placeras inom produktionen, varav de äldre invandrarna utgör en stor del.

Bl. a. på grund av den regionala obalansen uppstår också stora svårigheter med att placera ut flyktingar på ett bra sätt. Till saken hör också att invandrapolitiken har mattats betydligt och nu går på sparlåga, vilket förvärrar de redan befintliga invandrarnas problem.

Att i detta läge okritiskt diskutera fri arbetskraftsimport är i högsta grad ansvarslöst.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande fråga till arbetsmarknadsministern:

Vad anser arbetsmarknadsministern om en fri utomnordisk arbetskraftsinvandring till Sverige?

1987/88:196 av *Birthe Sörestedt* (s) till statsrådet Bengt Lindqvist om äldreomsorgen:

Entreprenadförslagen duggar tätt inom äldreomsorgen. I Malmö har från borgerligt håll lagts fram förslag om att placera ett hundratal åldersdementa patienter, som behöver skrivas ut från akutsjukvården till annan omsorg, på hotell.

Prot. 1987/88:76
25 februari 1988

Meddelande om interpellationer

Hotellboendet skulle röra sig om cirka ett år. Tillsynen av de förvirrade och de åldersdementa patienterna skulle skötas av hotellpersonal.

Privatiseringsivern har inneburit att det i dag finns ca 150–200 tomma rum i ålderdomshemmen eller servicehusen till försäljning till privata entreprenörer för att delvis byggas om till vanliga lägenheter. Enligt sjukvården hade dessa tomma rum varit ett utmärkt alternativ för de patienter som så att säga ligger klinikfärdiga, i stället för att förvara senildementa patienter genom en privat entreprenad. Den här situationen har gjort att endast akuta operationer kan göras och att köerna till operationer växer.

Under de senaste två åren har den borgerliga regimen i Malmö stoppat den tidigare planerade utbyggnaden av gruppboende samtidigt som man infört intagningsstopp till ålderdomshem eller serviceboende.

Den omsorgspolitik som bedrivs tar inte hänsyn till verkligheten att de äldre blir allt fler och behovet av en varierande omsorg ökar, utan omsorgspolitiken styrs av orealistiska sparplaner och av att allt fler verksamheter skall läggas ut på privat entreprenad.

Exemplet Malmö visar att de borgerliga partierna har en uppfattning i riksdagen och en helt annan i det lokala beslutsfattandet.

Med hänsyn till att en sådan linje inte synes tillfredsställande och inte heller i linje med det beslut om äldreomsorgen som antogs av en enig riksdag 1985, vill jag fråga om regeringen avser att vidta några åtgärder.

1987/88:197 av *Christer Eirefelt* (fp) till statsrådet Bengt K Å Johansson om bankägares rätt att vara representerad i dotterbolags styrelse:

Under de senaste åren har en genomgripande avreglering av de finansiella marknaderna skett. Detta har lett till ökad konkurrens inom bankväsendet. Olika typer av finansieringsinstitut har vuxit upp. Bankerna har fått större frihet. Utländska banker har kunnat etablera sig i Sverige.

Detta är en glädjande utveckling som både effektiviserar bankväsendet och leder till större valfrihet och trygghet för bankernas kunder.

Detta till trots har regeringen på mindre än ett år flyttat fram det statliga ägandet inom bankväsendet. Redan tidigare finns – vid sidan om den reglering som sker genom lag och genom bankspektionens tillsyn – statliga styrelserepresentanter i bankerna och en bestämmelse om att staten skall godkänna vem som skall bli styrelseordförande i en affärsbank.

Genom lagen om finansiella koncerner skapades en ny reglering. Fram till dess att denna lag antogs förra året var det fullt lagligt för annat bolag att äga mer än 50 % i en bank.

I samband med regeringens dispensbeslut – från lagen om finansiella koncerner – den 21 januari om Gotagruppen tog sig regeringen rätten att reglera vilka personer som skulle sitta i dotterbolagsstyrelser i bank. Huvudägaren skulle inte få vara representerad i dotterbolagsstyrelser inom Gotagruppen.

Detta är åtgärder som sammantaget tyder på en ambition att skapa ett än större statligt inflytande i bankerna, nu genom att öka inflytandet över ägarfunktioner.

Min uppfattning är att det är angeläget att reell och formell makt i

företagen likställs. Att förbjuda en dominerande ägare att sitta i dotterbolagsstyrelser i en bank innebär att inflytandet utövas på andra vägar, utanför den kontroll och insyn som styrelsearbetet ändå utgör. Om ägaren dessutom endast får vara representerad i moderbolagets styrelse innebär det en risk att besluten centraliseras uppåt.

Rent principiellt innebär dispensbeslutet också att regeringen förbjudit bolagsstämmorna i Gotagruppens dotterbolag rätten att utse de styrelserepresentanter de vill.

Dessa beslut fattades dessutom utan någon kontakt med de av staten utsedda representanterna i Götabankens styrelse, vilket kastar ett märkligt ljus över systemet med offentlig styrelserepresentation.

Med hänvisning till ovanstående vill jag till statsrådet ställa följande fråga:

Avser regeringen att gå vidare med en liknande reglering av andra bankägares rätt att vara representerade i dotterbolagsstyrelser och – i så fall – i vilken form kommer regeringen att framlägga sådana förslag?

14 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 24 februari

1987/88:372 av Göte Jonsson (m) till justitieministern om skärpta påföljder för våld mot polismän:

Våldet mot polismän har ökat och detta är allvarligt. Den yrkeskår som har till uppgift att trygga enskilda människors säkerhet måste också erhålla ett långtgående lagligt skydd. Vid flera tillfällen har det ställts krav på hårdare straffbedömning vid våld mot polismän. Nu senast har polisförbundet Kamraterna i Stockholm vid sin stämma gjort uttalanden i denna riktning. Jag delar deras uppfattning att en ändring måste komma till stånd och att våld mot poliser måste bedömas hårdare än för närvarande.

Jag vill med anledning av ovanstående fråga:

Vilka åtgärder avser justitieministern vidta i syfte att skärpa påföljderna vid våld mot polismän?

1987/88:373 av Ivar Virgin (m) till miljö- och energiministern om miljövänlig sopförbränning:

Sopförbränning leder normalt till avsevärda miljöproblem, bl. a. i form av luftföroreningar. Deponering av sopor kan ge allvarliga läckage av miljöstörande ämnen. Behovet av en teknikutveckling på detta område är stort.

Företaget Elajo Invest AB i Oskarshamn har utvecklat en teknik för avfallsförbränning, som, om den fungerar, ger kraftiga sänkningar av miljöfarliga utsläpp.

Metoden påminner om den västtyska pyrolystekniken, och det slagg som

bildas vid förbränningen kan deponeras på ett miljövänligt sätt genom att bl. a. tungmetaller är kemiskt bundna och därmed ger mycket låga läckage.

Avser regeringen att stödja den tekniska utvecklingen mot en miljövänlig sopförbränning?

1987/88:374 av *Börje Hörnlund* (c) till kommunikationsministern om följderna för Malå kommun av höjda kilometer- och bensinskatter:

I Malå kommun har småföretagarna räknat ut att deras transportkostnader höjs med ca 1 milj. kr. per år på grund av regeringens förslag till höjda kilometer- och bensinskatter.

Lönsamheten i många företag är sådan att företagen inte tål ytterligare kostnadshöjningar. Malå har ej tillgång till järnväg.

Jag vill därför fråga kommunikationsministern:

Är ministern medveten om de svåra regionalpolitiska effekter som kommer att uppstå på grund av regeringens förslag i trafikpropositionen?

1987/88:375 av *Börje Hörnlund* (c) till finansministern om lönepolitiken:

Enligt ett inslag i Dagens Eko har finansministern "gett order" till statens arbetsgivarverk att verka för skilda löner i olika orter för samma jobb.

Är det riktigt att den socialdemokratiska regeringen numera har uppfattningen att samma arbetsuppgift, dessutom lika utförd, skall betalas olika beroende på var i landet den utförs?

1987/88:376 av *Per-Richard Molén* (m) till miljö- och energiministern om energirådets medverkan i planerna på omställning av energiförsörjningen:

Varför har inte det av statsrådet själv tillsatta energirådet fått tillfälle att diskutera den stora omställningen av svensk energiförsörjning som förestår?

den 25 februari

1987/88:377 av *Marianne Stålberg* (s) till industriministern om åtgärder för att utveckla näringslivet i Jämtlands glesbygdskommuner:

Östersund är Jämtlands enda större tätortsområde. Regeringen har nyligen tillsatt en särskild utredare med uppgift att föreslå åtgärder för att förstärka Östersunds utvecklingsresurser med sikte på att Östersund skall bli en region som kan konkurrera med andra större orter om företag och näringslivsutveckling. Detta är mycket positivt för Jämtlands län.

I utredarens uppdrag ingår dock inte att föreslå åtgärder för att se till att en stark utveckling i Östersund kommer länets övriga kommuner till godo.

Avser industriministern att i annat sammanhang föreslå sådana åtgärder?

15 § Kammaren åtskildes kl. 15.47.

Prot. 1987/88:76
25 februari 1988

In fide

OLOF MARCUSSEN